

Motion till riksdagen

1989/90:Jo207

av Stina Gustavsson m.fl. (c)

Bibehållande av mjölksubventionerna

Mjolk har under de senare åren debatterats i riksdagen och då i samband med mjölksubventionernas vara eller inte vara. Debatten har hittills gällt om detta konsumentstöd ska minska eller helt försvinna. Nu har det emellertid tillkommit en ny dimension i debatten.

Finansministern har i en tidningsintervju uppmanat till att sluta dricka mjolk och istället dricka något nyttigare. Chefen för socialstyrelsen har i en radiointervju sagt sig inte vilja förbjuda mjölken men däremot kraftigt begränsa intaget.

Vi kan naturligtvis endast ana bakgrunden till dessa uttalanden. Det är alltid lättare att ta bort något, i detta fall mjölksubventionerna, om nu produkten som subventioneras är farlig.

Uttalandena är, som vi ser det, djupt olyckliga. De har försvårat socialstyrelsens och livsmedelsverkets gemensamma expertgrupps arbete. Denna expertgrupp har bl a som uppgift att ge kostråd i förebyggande hälsovård. Helt nyligen presenterades rekommendationer för mjölken och där klarlades bland annat mjölkfettets roll.

Sveriges mejerier har gått i täten när det gäller att utveckla produkter i folkhälsans tjänst. Så har t ex fetthalten i lättmjölken kommit ner till 0,5 procent, lättmargarin har utvecklats, och ifråga om ostar har olika fettsnåla typer framtagits. Man kan fråga sig varför det talas så lite om de stora fetthalter som ingår i franska, danska eller holländska ostar sorter som importeras till Sverige. Fetthalten kan ligga på 40 procent i dessa ostar, medan en vanlig svensk ost inte kommer upp till ens hälften av denna fetthalt. För folkhälsans skull borde sådan information vara av mer intresse för en regering.

Hoten mot mjölken kommer också från andra håll. Så har bryggeriföretaget Pripps i en annons jämfört ett glas mjolk med ett glas öl och konstaterat att öl innehåller färre kalorier. Därför borde man dricka öl. Det bästa sättet att via dryck undvika kalorier är ju att dricka vatten. En deciliter öl innehåller 29 kcal medan samma mängd mjolk innehåller 38 kcal. Däremot talas i annonsen inte om att i en halv liter mjolk, vilket är den mängd ovannämnda expertgrupp anser vara lagom per dag, får man nästan hela dagsbehovet av kalcium. Däremot måste man dricka ca 20 liter öl för att komma upp till samma kalciumnivå. Mjölken innehåller dessutom andra viktiga mineralämnen och ett flertal viktiga vitaminer.

Liksom vid många andra livsmedel förekommer det att personer reagerar

negativt på mjölk t ex i form av allergier, där något ämne i mjölken ger upphov till en reaktion, men att av den orsaken förklara mjölk som farlig för hela folkhälsan är ett grovt övergrepp. Då gäller det att hitta andra produkter med annat innehåll.

Vi anser att det inte heller går att jämföra t.ex. sydeuropeiska matvanor med de svenska. Sverige har ett helt annat kostmönster. Mjök hör till de främsta av våra baslivsmedel. Det gäller nu för regeringen att upprätta förtroendet för mjölken. Detta sker bäst genom att behålla mjölksubventionerna, till gagn för såväl konsumenter som folkhälsa.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående bibehållande av mjölksubventionerna.

Stockholm den 22 januari 1990

Stina Gustavsson (c)

Marianne Jönsson (c)

Kersti Johansson (c)

Sven-Olof Petersson (c)